



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyně Mgr. Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobce: **Mgr. M. N.**
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Jaroslavem Zemanem
sídlem Masarykovo náměstí 225, 256 01 Benešov

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2022, č. j.
130831/2021/KUSK/OLPPS/ZAV,

takto:

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2022, č. j. 130831/2021/KLUSK/OLPPS/ZAV, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Zemana, advokáta.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Kutná Hora (dále jen „správní

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

orgán I. stupně“) ze dne 23. 9. 2021, č. j. MKH/147254/2021 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání nedbalostního přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), jehož skutkovou podstatu naplnil porušením § 4 písm. a), b), c) a § 28 odst. 5 zákona o silničním provozu tím, že dne 8. 11. 2020 ve 13:35 hodin řídil motorové vozidlo tovární značky T. P. registrační značky X s přípojným vozidlem tovární značky R. E. A X, registrační značky X, v obci Horka nad Sázavou část Buda po komunikaci silnice č. II/336 směrem od obce Dolní Pohled v obci Čejtice, kdy před železničním přejezdem č. P5849 nerespektoval dopravní značku P6 „Stůj, dej přednost v jízdě!“ umístěnou vpravo mimo vozovku. Před železničním přejezdem nezastavil a plynule jej přejel. Po ujetí asi 200 m v km 22,671, kde byl v jeho směru jízdy uzavřený pravý jízdní pruh přes most přes řeku Sázavu, kde byl provoz řízen přenosným signalizačním zařízením, na signál „Volno“ přešel do protisměrné části vozovky, když se na počátku mostu nechoval ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život a zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, nepřizpůsobil své chování zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace a situaci v provozu na pozemních komunikacích a nevěnoval se plně řízení vozidla a levou přední částí vozidla se střetl s levou přední částí motorového vozidla tovární značky Š. F., registrační značky X, které jelo v protisměru stejným jízdním pruhem, které řídil pan L. P. Při dopravní nehodě došlo k hmotným škodám na vozidlech. Za spáchaný přestupek byl žalobci uložen správní trest pokuty ve výši 2 000 Kč a podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

Obsah podání účastníků

2. Žalobce namítal, že žalovaný stejně jako správní orgán I. stupně použil při rozhodování důkaz získaný nezákonným způsobem, neboť vycházeli z kamerového záznamu, který žalobce předložil policejnímu orgánu se souhlasem pro jeho použití, avšak pouze ve vztahu k předmětné dopravní nehodě. Pokud policejní orgán vyhodnotil z daného záznamu i porušení silničních předpisů žalobcem, které nesouvisí s předmětnou nehodou a vztahuje se k jednání žalobce dávno před tím, že k dopravní nehodě došlo, pak jednal nezákonně. Žalobce zdůrazňoval, že nedal souhlas k použití videozáznamu v rozsahu, ve kterém se nedotýká samotné dopravní nehody a okolností, které jí bezprostředně předcházely. Důkazy získané nezákonně nemohou být ve vztahu k prokázání viny žalobce použity. Přestože byly správní orgány informovány o nezákonnosti použití tohoto záznamu, tak k danému důkazu přihlédly, čímž zasáhly do ústavně zaručeného práva žalobce *nemo tenetur se ipsum accusare* upraveného v čl. 37 odst. 1 a čl. 40 odst. 2, 3 a 4 Listiny základních práv a svobod. Pokud chtěl policejní orgán kamerový záznam použít k obvinění žalobce z jiného jednání, než které se týkalo vyšetřování dané nehody, měl si k takovému využití kamerového záznamu vyžádat souhlas žalobce a měl jej také poučit o tom, že žalobce má právo takový souhlas odeprít, poněvadž není jeho povinností předkládat policejnímu orgánu důkazy svědčící o jeho vině. Tento nedostatek nebyl zhojen ani správními orgány. Správní orgány jsou povinny hodnotit důkazy nejen podle vlastní úvahy, ale také podle toho, zda mohou sloužit jako podklad pro rozhodnutí ve věci (srov. § 50 odst. 4 správního řádu). Žalobce poukázal na ustanovení § 13 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o policii“), podle kterého je policista povinen před provedením jakéhokoli úkonu řádně poučit osobu, které se úkon týká a v tomto

ohleduje povinen rovněž poučit osobu o právu na odepření výpovědi.

3. Žalobce dále namítal, že byl krácen na svých právech, pokud správní orgány nevzaly při svém rozhodování v potaz skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce, resp. pokud se nevypořádaly se skutečnostmi, ze kterých lze dovozovat, že odpovědnost za předmětnou dopravní nehodu nese druhý účastník dopravní nehody. Žalobce má za to, že nikoli on, ale druhý řidič se nechoval ohleduplně a ukázněně, když byl v době dopravní nehody pod vlivem alkoholu, dále krátce před dopravní nehodou vjel na vozovku v místě prováděných oprav, které byly nejenom zcela zjevné s ohledem na dopravní značení a omezení provozu komunikace, ale které byly patrné i z dopravní značky C14a „Zařaď se za projíždějící kolonu, provoz řízen SSZ.“, a když měl možnost vytvořit podmínky pro bezpečné minutí se obou vozidel. Žalobce také poukázal na vyjádření druhého řidiče, který měl uvést, že si myslel, že to stihne, z čehož je zřejmé, že nejenom že viděl, že na komunikaci najíždí vozidlo v protisměru, ale že on sám se pohybuje po vozovce při porušení dopravního značení a pod vlivem alkoholu.
4. Správní orgány také podle žalobce nehodnotily provedené důkazy v jejich souvislostech a nevypořádaly se s logickými a objektivně zjištěnými nedostatky těchto důkazů. Žalobce upozorňoval na nesprávné závěry znaleckého posudku, ze kterého je zřejmé, že znalec nevzal v potaz všechny rozhodné skutečnosti významné pro popis nehodového děje, zejména pak nerespektování značky C14a „Zařaď se za projíždějící kolonu, provoz řízen SSZ“. Také nesprávně uvedl, že v úseku, kterým projížděl žalobce, byla rychlost omezena na 30 km/hod s tím, že žalobce tuto rychlost nedodržel. Ovšem podle žalobce v úseku, ve kterém jel, žádné takové omezení nebylo, což je zřejmé i z kamerového záznamu a z fotodokumentace pořízené policejním orgánem. Znalec tak podle žalobce zcela nesprávně dovodil odpovědnost žalobce za vzniklou nehodu a současně zcela opomněl, jakých protiprávních jednání a pochybení se dopustil druhý řidič. Znalecký posudek je tak nesprávný, a jsou tak nesprávné i závěry správních orgánů.
5. Podle žalobce tak za situace, kdy správní orgány objektivně zjistily, že vzniku dopravní nehody předcházelo opakované porušení předpisů druhým řidičem, nemohly dojít k bezpečnému závěru, že viníkem dopravní nehody je žalobce a tomuto přičíst k odpovědnosti nedostatek ohleduplnosti a prevenčního jednání, když neohleduplnost a nedodržování prevenčních povinností druhým řidičem je zcela zřejmé.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že se správní orgán I. stupně na str. 8 až 9 prvostupňového rozhodnutí vypořádal s námitkou žalobce, že neposkytl souhlas s použitím kamerového záznamu. Správní orgán I. stupně vycházel ze svědecké výpovědi policisty, který ve výpovědi popsal zajištění důkazního materiálu, ze kterého vyplývá, že žalobce poskytl kamerový záznam o třech souborech, byl po celou dobu přítomen situaci, kdy policista přehrával tyto soubory do pracovního počítače a současně všechny tři soubory zhlédli. Žalobce poskytl kameru ze svého vozidla dobrovolně, čímž byl důkaz zajištěn s jeho souhlasem. K námitce žalobce, že žalovaný nevzal v potaz skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce, pak žalovaný uvedl, že se žalobní námitka fakticky týká přenesení odpovědnosti na druhého účastníka dopravní nehody. Žalovaný i správní orgán I. stupně se přiklonili k názoru znalce, že žalobce měl a mohl vidět vozidlo projíždějící po mostě v protisměru, a to na stovky minimálně desítky metrů. Pokud bylo zřejmé, že se s protijedoucím vozidlem na mostě nebude moci žalobce bezpečně vyhnout či minout, neměl žalobce, přestože zeleně svítil signál „volno“ vjíždět do levé části vozovky v jeho směru jízdy a minout sloupek

přenosného signalizačního zařízení a pokračovat v jízdě po mostě. Žalovaný navrhnul žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil pro potřeby rozhodnutí následující informace.
8. Správní orgán I. stupně obdržel oznámení přestupku ze dne 16. 11. 2020, č. j. KRPS-275565/PŘ-2020-010506, ve kterém byl popsán den a místo dopravní nehody a dále bylo uvedeno, že „[p]růběh dopravní nehody je zaznamenán na palubní kameře, která byla ve vozidle T. P. RZ: X. Kamerateř poskytl na místě dopravní nehody řidič uvedeného vozidla p. M. N. Kamerateř záznam je uložen na DI Kutná Hora pro případné další využití.“ Přílohou oznámení je i úřední záznam o podání vysvětlení ze dne 9. 11. 2020, č. j. KRPS-275565-10/PŘ-2020-010506-VM, ve kterém se podává, že byl žalobce před podáním vysvětlení dne 8. 11. 2020 v 15.30 poučen podle § 61 odst. 3 a 4 zákona o policii a dále podle § 7 odst. 1 písm. a), písm. c) bod 2, odst. 2 písm. a) a písm. b) bod 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (dále jen „zákon o některých přestupcích“). Dále je v tomto úředním záznamu uvedeno, že „[p]olicii dobrovolně poskytl kamerový záznam z jeho vozidla, kdy byly záběry z dopravní nehody za jeho přítomnosti zkopírovány na přenosné médium PČR.“ Postavení žalobce bylo v úředním záznamu specifikováno jako *podezřelý*. Přílohou je i protokol o nehodě v silničním provozu ze dne 8. 11. 2020, č. j. KRPS-275565/PŘ-2020-010506, dále popis fotodokumentace k celkem 40 fotografiím, záznamy z dechových zkoušek, dva doklady o zadržení osvědčení o registraci vozidla a kamerový záznam na CD evidovaném pod č. j. KRPS-275565/PŘ-2020-010506-VM.
9. Příkazem ze dne 2. 12. 2020, č. j. MKH/146830/2020, byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu a L. P. (dále také jen „druhý řidič“) z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) a přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Proti příkazu podal žalobce odpor.
10. Usnesením ze dne 19. 1. 2021, č. j. MKH/006098/2021 ustanovil správní orgán I. stupně znalce v oboru doprava, odvětví doprava silniční, posuzování příčin dopravních nehod, k podání znaleckého posudku. Správní orgán I. stupně požadoval odpovědět na následující otázky: „1. Na základě předloženého spisového materiálu, popř. prohlídky místa dopravní nehody a zúčastněných vozidlem určete průběh nehodového děje, rychlost obou vozidel, jejich vzájemné postavení v době střetu a místo jejich střetu. 2. Stanovte příčinu dopravní nehody z technického hlediska a posuďte možnosti účastníků zabránit střetu, popř. jakým způsobem, podle potřeby pro vypracování znaleckého posudku případně zároveň se vyjádřete k technické přijatelnosti jednotlivých výpovědí. 3. Vyjádřete graficky průběh nehodového děje, pohyb a jednání účastníků v prostoru a čase. 4. Vyjádřete se k dalším okolnostem, které vyplynou během znaleckého zkoumání a mohly by mít vliv na rozhodování v dané věci.“
11. Žalobce v částečném vyjádření ve správním řízení ze dne 12. 2. 2021 mj. uvedl v odstavci označeném 3/, že „[n]erespektování příkazu k zastavení nebylo v souvislosti s dopravní nehodou. K použití záznamu z jízdy před nehodovým dějem jsem nedal souhlas. Souhlas jsem dal s použitím kamerového záznamu z dopravní nehody, jak je i v Úředním záznamu o podání vysvětlení č. j. KRPS-275565-10/PŘ-2020-010506-VM, uvedeno. Pokud si příslušníci PČR zkopírovali další materiál, který následně použili, učinili tak bez mého souhlasu, což je dle mého názoru nejen nepřípustné, ale i nezákonné.“ Žalobce na následující straně v odstavci označeném 1/ uvedl, že „[ž]elezniční přejezd nesouvisí s dopravní nehodou. Kamerateř záznam,

na který je odkazováno, byl poskytnut pouze k dopravní nehodě. Příslušníci PČR si předcházející jízdu stáhli neoprávněně.“

12. Policista, který vyšetřoval dopravní nehodu, byl vyslechnut jako svědek dne 27. 4. 2021 a ve výpovědi uvedl, že „[b]uď jsem od hlídky OOP Zbraslavice dostal doklady obou řidičů, nebo jsem je vyzval, aby mi je předložili. Po jejich kontrole a prohlídce místa nehody jsem ve služebním vozidle počal zapisovat údaje. Po nějaké chvíli jsem se zeptal p. N., zda nám může ukázat a případně poskytnout kamerový záznam z jeho vozidla. Myslím, že řekl, že moc neví, jak se záznam přehraje, tak jsem vzal náš notebook a šli jsme společně s p. N. do jeho vozidla. Tam jsem myslím vyndal kameru z držáku, připojil ji k notebooku a přebráli jsme záznam z průběhu dopravní nehody. Pamatuji si, že v kameře byly jako poslední tři soubory kromě jiných. Na posledním byl záznam z již stojícího automobilu, předposlední zachycoval příjezd automobilu k železničnímu přejezdu a příjezd k signalizačnímu zařízení, průjezd kolem něj a vlastní střet automobilů a poslední zachycoval jízdu automobilu někde asi od předcházejícího autobazaru dolů z kopce k uvedenému železničnímu přejezdu. Zeptal jsem se p. N., zda si mohu uvedené kamerové záznamy stáhnout, neboť to dělám vždy, že se na to ptám, a on souhlasil, tak jsem je uložil do našeho notebooku.“ Svědek dále odpověděl na otázku žalobce, jaký kamerový záznam mu poskytl: „Při stahování záznamu v našem služebním automobilu jsem stáhl za vaší přítomnosti a dohledu vpředu uvedené tři soubory, všechny tři soubory jste viděl a jsem přesvědčen, že takto to bylo za vašeho souhlasu, nevím, proč bych si stahoval nějaké jiné soubory.“
13. Součástí správního spisu je znalecký posudek č. 2393/08/2021, ve kterém znalec uvedl, že je jeho úkolem zodpovědět následující otázky: „1) Na základě předloženého spisového materiálu analyzujte dopravní nehodu. 2) Vyjádřete se k dalším okolnostem, které vyplynou během znaleckého zkoumání a mohly by mít vliv na rozhodování v dané věci.“
14. Žalobce ve vyjádření se ke znaleckému posudku ze dne 15. 9. 2021 namítal, že znalec vycházel i z podkladů, které byly získány v rozporu se zákonem, na což upozorňoval již ve vyjádření ze dne 12. 2. 2021.
15. Dne 23. 9. 2021 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku tím, že dne 8. 11. 2020 kolem 13:35 hodiny řídil osobní automobil tovární značky T. P. RZ X s přívěsným vozíkem tovární značky R. E. RZ X v obci Horka nad Sázavou, části Buda po silnici č. II/336 směrem od obce Dolní Pohled k obci Čejtice, před železničním přejezdem P5849 nerespektoval příkaz k zastavení vyplývající z přechodné dopravní úpravy provedené přenosnou dopravní značkou P 6 „Stůj, dej přednost v jízdě!“ umístěné vpravo mimo vozovku před železničním přejezdem, nezastavil před ním a plynule jej přejel, po ujetí asi 200 m v km 22,671, kde byl v jeho směru jízdy uzavřen pravý jízdní pruh přes most přes řeku Sázavu, kde byl provoz řízen přenosným signalizačním zařízením, na signál „Volno“ přešel do protisměrné části vozovky, když na počátku mostu se nechoval ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život a zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, nepřizpůsobil své chování zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace a situaci v provozu na pozemních komunikacích a nevěnoval se plně řízení vozidla a levou přední NA se střetl s levou přední částí osobního automobilu tovární značky Š. F. RZ X, které v protisměru stejným jízdním pruhem řídil L. P., při dopravní nehodě došlo k hmotné škodě na všech třech zúčastněných vozidlech. Tím, že žalobce nerespektoval příkaz k zastavení vyplývající z přechodné úpravy provedené přenosnou dopravní značkou P 6 „Stůj, dej přednost v jízdě!“ umístěné vpravo mimo vozovku před železničním přejezdem P5849 a nechoval se ohleduplně a ukázněně tak, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní a své

chování nepřizpůsobil zejména situaci v provozu na pozemních komunikacích a svým schopnostem, porušil § 4 písm. a), b) a c) a § 28 odst. 5 zákona o silničním provozu, tedy jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j) § 125c odst. 1 zákona o silničním provozu, nesplnil nebo porušil povinnost stanovenou v hlavě II zákona o silničním provozu a tím spáchal z nedbalosti přešůpek proti zákonu o silničním provozu dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Za spáchání přešůpku byla žalobci podle § 35 písm. b) a § 46 zákona o odpovědnosti za přešůpky a podle § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 2 000 Kč. V odůvodnění správní orgán I. stupně z hlediska okolností podstatných pro posouzení žaloby uvedl, že žalobce kameru z jeho vozidla poskytl Policii ČR dobrovolně, byl přítomen stahování souborů z kamery, mohl sledovat činnost policisty a to, jaké soubory policista stahuje a nic proti tomu namíste nenamítal. Správní orgán I. stupně odkázal na § 124 odst. 11 písm. a) a písm. b) zákona o silničním provozu, podle kterého vykonává policie dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích tím, že kontroluje dodržování povinností účastníků a pravidel provozu na pozemních komunikacích a podílí se na jeho řízení a objasňuje dopravní nehody. Správní orgán I. stupně z tohoto dovodil, že policie získala záznam z kamery vozidla žalobce zákonným způsobem, se souhlasem obviněného a že policista postupoval v rámci zákonné povinnosti.

16. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, ve kterém namítal, že není vinen zaviněním dopravní nehody. Dále uvedl, že v souvislosti s nezastavením před přejezdem se nejedná o zákoně získaný důkazní prostředek, nesouvisí přímo s nehodou. K tomu přestřel otázku, že kdyby při jízdě k místu nehody, např. 10 km před nehodou, porušil předpisy například rychlostí 100 km/hod mimo obec nebo nedůvodným zdržováním provozu jízdou rychlostí 20 km/h, zda by to souviselo přímo s nehodou? Žalobce dále rozporoval podklady pro vydání rozhodnutí a nesoulad popisu dopravní situace, jak ji zaznamenala Policie ČR, a jak ji měl zaznamenanou žalobce.
17. O podaném odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. V odůvodnění uvedl, že se ztotožňuje s vypořádáním námítky ohledně nesouhlasu žalobce s poskytnutím celého kamerového záznamu a toliko odkázal na prvostupňové rozhodnutí. Žalovaný pak citoval ze znaleckého posudku s tím, že po zhlédnutí videozáznamu z vozidla žalobce, v kontextu spisové dokumentace a provedeného dokazování správním orgánem I. stupně se přiklonil k závěrům znalce uvedeným odst. 2.4 posudku. Podle žalovaného nejsou námítky žalobce ohledně hodnocení důkazů, špatného zadokumentování dopravní nehody, předložení podkladů znalci nebo znaleckého posudku důvodné.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

18. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a proti rozhodnutí, proti kterému je žaloba přípustná. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
19. Soud o žalobě rozhodl bez jednání, a to v souladu s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Žalobce navrhoval k důkazu toliko listiny, které jsou součástí správního spisu, avšak správním spisem se dokazování neprovádí, ze správního spisu soud bez dalšího vychází.

Posouzení žalobních bodů

20. Soud se nejprve zabýval žalobní námitkou, že došlo k porušení zásady zákazu sebeobviňování, jelikož žalobce nebyl poučen o možnosti odepřít poskytnutí kamerového záznamu z jeho vozidla.
21. Podle § 50 odst. 2 správního řádu podklady pro vydání rozhodnutí opatřuje správní orgán. Jestliže to nemůže ohrozit účel řízení, může na požádání účastníka správní orgán připustit, aby za něj podklady pro vydání rozhodnutí opatřil tento účastník. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, jsou účastníci povinni při opatrování podkladů pro vydání rozhodnutí poskytovat správnímu orgánu veškerou potřebnou součinnost.
22. Podle § 51 odst. 1 správního řádu k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.
23. Správní řád sice neobsahuje zvláštní úpravu pro dokazování videozáznamem pořízeným soukromou osobou, avšak není důvod, proč by se na provedení jakéhokoli důkazu nemohly analogicky aplikovat principy platné a výslovně stanovené pro provedení důkazů listinou či ohledáním, se kterými je též spojena poučovací povinnost správních orgánů a zásada zákazu sebeobviňování (srov. § 53 odst. 2 a § 54 odst. 2 správního řádu).
24. Z § 53 odst. 2 a § 54 odst. 2 jednoznačně vyplývá, že poskytnutí listiny nebo provedení ohledání může být odepřeno z důvodů, pro které může svědek odepřít výpověď. Komentářová literatura (srov. Kopecký, M., Staša, J., Balounová, J. Malast, J., Pouperová, O., Kopecký, P., Adamusová, Z., Správní řád. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022, 924 s.) k ustanovení § 53 odst. 2 správního řádu uvádí, že „[z]e shodných důvodů, pro které nesmí být vyslýchán svědek nebo pro které může osoba odepřít výpověď, nelze ani žádat předložení listiny nebo může být předložení listiny odepřeno. Komentované ustanovení odkazuje na důvody pro zákaz výslechu svědka a pro právo svědka odepřít výpověď, jak jsou stanoveny v § 55 odst. 2 a 4. Osoba, kterou vyzývá správní orgán k předložení písemnosti, by měla proto také být o těchto důvodech předem poučena, a to způsobem odpovídajícím povinnosti správního orgánu před výslechem poučit svědka o důvodech, pro které nesmí být vyslýchán, a o právu odepřít výpověď (srov. § 55 odst. 5). Porušení těchto pravidel by mohlo znamenat, že by listinný důkaz byl získán nebo proveden v rozporu s právními předpisy a byl by nepřipustný při hodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí (srov. § 51 odst. 1 a § 50 odst. 4). (důraz přidán soudem). Totožné závěry pak komentářová literatura dovozuje i ve vztahu k provedení důkazu ohledáním. Není přitom třeba činit rozdíl mezi tím, jestli je osoba vyzvána k předložení listiny nebo

kamerového záznamu. Právo odepřít poskytnutí důkazu není dovozováno z povahy důkazu ale z následků, které mohou z takového poskytnutí důkazu pro danou osobu vyplynout.

25. Pokud je tak konkrétní osoba oprávněna v rámci správního řízení odepřít výpověď z důvodu, že by tím sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí stíhání pro trestní čin nebo přestupek, nebo je z téhož důvodu oprávněna neposkytnout součinnost při jiném dokazování [s výjimkou výkonu kontrolní činnosti některých správních orgánů (tomu srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2017, sp. zn. I. ÚS 529/17, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 As 159/2014-52)], neexistuje racionální argument, proč by tímto právem neměla disponovat i před zahájením správního řízení, a navíc v situaci, kdy již probíhá zajišťování důkazů právě pro potřeby následného správního řízení. Správní orgán přitom může porušit zásadu zákazu sebeobviňování dvojím způsobem. V prvním případě tak, že dotyčné osobě ani neposkytne poučení, že může výpověď/součinnost při jiném dokazování odepřít (existují-li pro to zákonem předvídané důvody). Anebo může tuto zásadu porušit tak, že nebude respektovat relevantní důvody účastníka/svědka, pro které se rozhodl nevypovídat nebo neposkytnout součinnost při dokazování a bude ho k této výpovědi nebo jiné součinnosti při dokazování nutit například pod sankcí uložení pořádkové pokuty.
26. Není-li tedy osoba, která je vyzvána k poskytnutí důkazu, poučena o tom, že může poskytnutí důkazu odepřít z důvodu, pro který je oprávněna odepřít výpověď, je tím porušena zásada zákazu sebeobviňování, neboť taková osoba nebyla seznámena se skutečností, že není povinna takový důkaz vůbec vydat. Smysl poskytnutého poučení tkví v tom, aby účastníkovi nemohla vzniknout v řízení újma jen proto, že nevěděl o svých základních procesních právech (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 10. 2010, č. j. 8 As 4/2010-94). O nucení k sebeobviňování nelze hovořit toliko u procesních úkonů, u kterých se nepožaduje aktivní jednání účastníka řízení, ale které jsou získávány z moci úřední, např. neinvazivní způsoby získávání podkladů pro případné zahájení řízení, jakými jsou odběr slin, potu nebo dechová zkouška na přítomnost ovlivnění alkoholem či návykovou látkou. Podle P. Matese a F. Púryho se nejedná o nucení k sebeobviňování ani tehdy, pokud je o ústním jednání a provádění důkazů nebo jiných úkonech souvisejících s řízením pořizován protokol, obrazový a zvukový záznam, za situace, **že dotyčný byl před úkonem řádně poučen mimo jiné o právu odepřít výpověď, předložit listinu nebo strpět ohledání** (srov. článek Doc. JUDR. Pavel Mates, CSc., JUDr. František Púry, Ph.D., Zákaz nucení k sebeobviňování; Bulletin advokacie 3/2019, s.7). (Důraz přidán soudem.)
27. Podle § 74 odst. 1 písm. f) zákona o odpovědnosti za přestupky orgán policie učiní nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem, nasvědčují-li okolnosti tomu, že byl spáchán přestupek podle zákona o silničním provozu.
28. Podle § 13 zákona o policii je policista povinen před provedením úkonu poučit osobu dotčenou úkonem o právních důvodech provedení úkonu, a jde-li o úkon spojený se zásahem do práv nebo svobod osoby, také o jejích právech a povinnostech. Pokud poučení brání povaha a okolnosti úkonu, poučí nebo zajistí toto poučení ihned, jakmile to okolnosti dovolí.
29. Podle § 67 odst. 2 zákona o policii je policista dále oprávněn provádět ohledání místa přestupku, ohledání věci mající vztah ke spáchanému přestupku a v souvislosti s tím zjišťovat a zajišťovat stopy.

30. Z výše citované právní úpravy vyplývá, že před zahájením správního řízení o přestupku je policie oprávněna provádět nezbytná šetření a zajišťovat důkazní prostředky. Jak soud uvedl výše, není přitom důvod, aby se v souvislosti se zajišťováním důkazů již před zahájením správního řízení neaplikovaly principy a zásady, které jsou obecně platné v průběhu správního řízení, tedy i poučovací povinnost související se zásadou zákazu sebeobviňování. Policistovi je navíc uložena poučovací povinnost i výslovně prostřednictvím § 13 zákona o policii. Pokud tedy policista zajišťuje důkaz (nezbytný pro pozdější dokazování před správním orgánem), což je úkon, kterým může být zasaženo do práv žalobce (zásada zákazu sebeobviňování), je povinen poučit osobu, kterou vyzval k předložení důkazu, o právu odepřít poskytnutí tohoto důkazu. Lze tak mít za to, že policista byl povinen poučit žalobce o jeho právu odepřít poskytnutí kamerového záznamu.
31. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce nebyl poučen o právu odepřít poskytnutí kamerového záznamu, a to ani policistou při zajišťování kamerového záznamu, ani následně v průběhu správního řízení. Není přitom rozhodné, že kamerový záznam poskytl na základě výzvy policisty dobrovolně a nebyl k poskytnutí záznamu nucen (na což se správní orgány odvolávaly). Podstatná je absence poučení před poskytnutím záznamu. Soud upozorňuje na to, že jiná by byla situace tehdy, pokud by žalobce poskytl záznam dobrovolně bez výzvy policisty – tedy zcela z vlastní iniciativy. Pak by se nemohl dovolávat porušení zásady zákazu sebeobviňování, pokud by byl záznam použit i bez předchozího poučení i v jeho neprospěch (např. v části před nehodovým dějem).
32. Kamerový záznam (v části před nehodovým dějem) tak byl jako důkaz získán v rozporu se zákonem, neboť nebyla dodržena poučovací povinnost o právech žalobce a správní orgány nebyly ve smyslu § 51 odst. 1 správního řádu oprávněny takový důkaz provést. Došlo tak k porušení zásady zákazu sebeobviňování. Ze správního spisu je přitom zřejmé, že žalobce opakovaně sděloval, že kamerový záznam dobrovolně poskytl toliko v části zachycení nehodového děje a měl za to, že správní orgány nebyly oprávněny postihnout ho za přestupek nezastavení na železničním přejezdu, neboť k této části jízdy kamerový záznam poskytnout nehodlal. V této části tak dává soud žalobci za pravdu a konstatuje, že je žaloba důvodná, neboť využitím části kamerového záznamu, při jehož zajištění nebyl žalobce poučen o právu odepřít jeho poskytnutí, a s jehož provedením neposkytl žalobce správním orgánům souhlas, došlo k porušení zásady zákazu sebeobviňování. Žalovaný, který aproboval postup správního orgánu I. stupně při použití tohoto nezákonného důkazu, tak podstatně porušil ustanovení o řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí, neboť součástí skutkové podstaty přestupku, ze kterého byl žalobce uznán vinným, bylo i jednání (srov. odůvodnění rozsudku níže), které bylo podloženo toliko na základě nezákonného důkazu – části kamerového záznamu. Zároveň soud upozorňuje na to, že v případě skutku nezastavení vozidla na přejezdu je situace žalobce odlišná od skutkových okolností, které posuzoval NSS v rozsudku ze dne 2. 8. 2013, č. j. 4 As 28/2013-24, ve kterém měly správní orgány dostatek jiných podkladů, na základě kterých mohly konstatovat naplnění skutkové podstaty přestupku.
33. V souvislosti s vymezením skutku ve výroku prvostupňového rozhodnutí soud poukazuje na to, že správní orgány uznaly žalobce vinným ze spáchání toliko jednoho přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit porušením povinností stanovených v § 4 písm. a), b) a c) a § 28 odst. 5 zákona o silničním provozu. Tento přestupek podle správních orgánů spočíval (zkráceně) v jednání (skutku) žalobce, že dne 8. 11. 2020 kolem 13:35 řídil osobní automobil a v obci Horka nad Sázavou část Buda

před železničním přejezdem nerespektoval příkaz k zastavení vyplývající z přechodné dopravní úpravy provedené přenosnou dopravní značkou „Stůj, dej přednost v jízdě!“, nezastavil před ním a plynule jej přejel, po ujetí asi 200 m, kde byl ve směru jízdy žalobce uzavřen pravý jízdní pruh přes most přes řeku Sázavu, kde byl provoz řízen přenosným signalizačním zařízením, na signál „Volno“ přejel do protisměrné části vozovky, když se na počátku mostu nechoval ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život a zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, nepřizpůsobil své chování zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace a situaci provozu na pozemních komunikacích a nevěnoval se plně řízení vozidla a levou přední částí se střetl s levou přední částí osobního automobilu tovární značky Š. F., které jelo v protisměru, při dopravní nehodě došlo k hmotné škodě na všech zúčastněných vozidlech.

34. Podle § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
35. Pro to, aby mohly správní orgány konstatovat, že se konkrétní osoba dopustila přestupku, musí být prokázáno, že naplnila znaky přestupku (nebo jeho pokusu), je-li trestný (srov. § 13 zákona o odpovědnosti za přestupky). Skutkovou podstatu tvoří souhrn typových znaků přestupku určitého druhu, přičemž jednotlivé skutkové podstaty jsou charakterizovány čtyřmi skupinami znaků: objektem, objektivní stránkou, subjektem a subjektivní stránkou. Každou skutkovou podstatu přestupku charakterizují zájmy společnosti, které jsou chráněny zákonem a proti kterým je protiprávní jednání namířeno. Tyto zájmy (vztahy) jsou objektem přestupku. Mezi znaky skutkové podstaty charakterizující objektivní stránku patří především jednání a následek, které spojuje příčinná souvislost. Následek pak představuje porušení nebo ohrožení zájmů, které jsou objektem přestupku. **Pro přestupky je typické, že následek je zpravidla již dán samotným faktem protiprávního jednání, které porušuje konkrétní právní povinnost, jejímž nedodržením je porušen i zájem společnosti, který má být zajištěn právě splněním dané povinnosti.** (srov. *Hendrych, D. a kol. Správní právo. Obecná část.* 9. vydání. Praha: C. H. Beck, s. 304).
36. Podle § 28 odst. 5 zákona o silničním provozu před železničním přejezdem, u kterého je umístěna dopravní značka „Stůj, dej přednost v jízdě!“, musí řidič zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má náležitý rozhled na trať.
37. Účelem pravidla stanoveného v § 28 odst. 5 zákona o silničním provozu tak je zamezit střetům vozidel s vlaky, a chránit tak životy, zdraví i majetek nejen osob cestujících po železnici, ale i ostatních účastníků silničního provozu. Nerespektováním uvedeného pravidla je tak ohrožen zájem na bezpečném křížení železniční a silniční dopravy, přičemž přestupek je spáchán (a ukončen) v okamžiku nerespektování stanovené dopravní značky před železničním přejezdem, nikoli až následně o několik desítek nebo stovek metrů dále v úseku, ve kterém se nachází nová dopravní situace – zúžená vozovka a provoz řízený světelnými signály. Následkem nerespektování dopravní značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“ umístěné před železničním přejezdem je ohrožení zdraví a majetku v souvislosti s hroící kolizí automobilu a vlaku. Příčinná souvislost mezi nezastavením před přejezdem a ohrožením tohoto zájmu je zřejmá, neboť v případě nezastavení si řidič nevytvoří vhodné podmínky pro zhodnocení situace, zda může bezpečně železniční trať přejet; pokud by zastavil, získal by dostatek času na zhodnocení, zda se v jeho blízkosti nepohybuje po přejezdu vlak. V nezastavení před přejezdem na základě příkazu dopravní značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“ nelze spatřovat následek až za několik set metrů dále po překonání

železničního přejezdu. Tento výklad by jinak umožňoval absurdní závěry, že by za následný střet vozidel ve zúženém místě mostu mohlo jakékoli překročení nejvyšší dovolené rychlosti v průběhu celé jízdy vozidla žalobce nebo jakéhokoli předchozího nerespektování příkazu k zastavení vozidla. Ačkoli lze mít za to, že každé nezastavení, nebo nezpomalení vedlo k tomu, že se žalobce ocitl ve zúženém místě, resp. před signalizačním zařízením, *právě v tom okamžiku*, ve kterém se tam ocitl a ne později nebo dříve, tak následný střet vozidel není *přímým* následkem případných předchozích nedodržení pravidel silničního provozu nebo způsobu jízdy, chybí zde příčinná souvislost. Vozidla se na mostě střetla nikoli z důvodu, že žalobce předtím nezastavil na přejezdu, ale proto, že žalobce vjel do daného místa, přestože viděl, že se na mostě nachází (byť neoprávněně) jiné vozidlo a že je místo průjezdu zúženo. Soud v rámci této části – vysvětlení příčinné souvislosti mezi porušením pravidel a následkem – záměrně pomíjí rozbor jednání druhého účastníka nehody, neboť to není pro posouzení věci v této části podstatné.

38. Správní orgány nesprávně vymezily skutek, který kvalifikovaly jako jeden přestupek, kterého se žalobce dopustil porušením § 4 písm. a), b) a c) zákona o silničním provozu, když jeho součástí učinily i předchozí ukončené jiné jednání žalobce spočívající v porušení pravidla podle § 28 odst. 5 zákona o silničním provozu, ačkoli toto jednání je samostatným skutkem a nesouvisí s následným nehodovým dějem. Jelikož správní orgány považovaly oba skutky toliko za jeden přestupek, musel soud zrušit napadené rozhodnutí v celém rozsahu, přestože bylo nezákonného důkazu užito toliko v souvislosti s jednáním žalobce před nehodou.
39. Žalobce v další části žaloby rozporoval závěry znaleckého posudku. V této souvislosti je třeba poukázat na to, že podle § 56 správního řádu platí, že závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce. Soud upozorňuje na první právní větu k rozsudku ze dne 12. 5. 2010, č. j. 1 Afs 71/2009-113, ve které NSS uvedl, že „[z]nalci se ve správním nebo soudním řízení přibírají k tomu, aby jednak pozorovali skutečnosti, jejichž poznání předpokládá zvláštní odborné znalosti, jednak z takového pozorování vyvozovali znalecké úsudky (posudky). Znalci se však nepřibírají, aby sdělovali úřadu nebo soudu své názory a úsudky o otázkách rázu právního nebo o otázkách, k jejichž správnému porozumění a řešení není zapotřebí odborných vědomostí nebo znalostí, nýbrž stačí, s ohledem na povahu okolností případu, běžná soudcovská zkušenost a znalost. Ve správním řízení vedle toho platí, že se znalec nepřibírá též tehdy, pokud správní orgán disponuje potřebnými odbornými znalostmi či si může opatřit odborné posouzení předmětných skutečností ze strany jiného správního orgánu (srov. § 56 správního řádu z roku 2004).“.
40. Žalobce namítal, že znalec nevzal v potaz všechny rozhodné skutečnosti, zejména že druhý účastník nerespektoval značku C14a („Zařaď se za projíždějící kolonu, provoz řízen SSZ.“). Soud zdůrazňuje, že znalec nemá nahrazovat činnost správních orgánů. Pokud druhý účastník nehody nerespektoval dopravní značení, pak je plně v kompetenci správního orgánu I. stupně, aby toto porušení kvalifikoval a vyvodil z toho důsledky. Znalec měl na základě usnesení správního orgánu I. stupně ze dne 19. 1. 2021, č. j. MKH/006098/2021, určit průběh nehodového děje, rychlost obou vozidel, jejich vzájemné postavení v době střetu a místo jejich střetu. Dále měl stanovit příčinu dopravní nehody z technického hlediska a posoudit možnosti účastníků zabránit střetu. Také měl graficky vyjádřit průběh nehodového děje, pohyb a jednání účastníků v prostoru a čase. Z uvedeného je tak patrné, že správní orgán I. stupně žádal analýzu technického průběhu děje. Znalec tak nebyl

oprávněn hodnotit vliv alkoholu druhého účastníka na dopravní nehodu, ani to, že druhý účastník nehody nerespektoval dopravní značení. Znalec není oprávněn sám změnit formulaci otázek (k tomu srov. článek: *Tomoszek, M.*, Jaké zásady pro znalecké dokazování vyplývají z práva na spravedlivý proces?, *Časopis pro právní vědu a praxi*, č. 1/2020, s. 55). Úkolem znalce bylo popsat technické příčiny dopravní nehody. Podle soudu tak připadá v úvahu např. zkoumání funkčnosti brzd, funkčnosti osvětlení vozidel ve vztahu k jejich viditelnosti, či jiné technické závady na nápravě apod. A následně měl znalec zhodnotit, zda a jak by mohl řidič uvedený technický defekt ovlivnit. Lapidárně řečeno, pokud by znalec konstatoval, že příčinou nehody byla technická závada na některém z vozidel, tak by měl také uvést, jak se tato technická závada projevovala a jestli bylo v možnostech řidiče (z technického hlediska) účinky této závady nějak ovlivnit/snížit.

41. Znalec byl tedy ustanoven proto, aby určil technické parametry nehodového děje (např. z brzdné dráhy lze určit rychlost a směr vozidel apod.). Nicméně znalci nepřísluší, aby se vyjadřoval například k zanedbání prevenční povinnosti účastníků řízení. Znalec nemůže v technické analýze konstatovat, že příčinou nehody je nerespektování obecné prevenční povinnosti řidiče vozidla. Činit tyto závěry přísluší toliko správnímu orgánu. Není tak důvodná ani námitka žalobce, že znalec vyhodnotil, že žalobce nedodržel rychlost 30 km/h stanovenou dopravní značkou, neboť úkolem znalce je případně uvést, kolik v daném místě žalobce jel (lze-li to zjistit), a až následně je správní orgán oprávněn vyhodnotit, jestli tím bylo v daném úseku porušeno nějaké pravidlo silničního provozu. Posouzení, zda došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku, a jeho případnou kvalifikaci, provádí správní orgán, nikoli znalec. Správní orgány k právním kvalifikacím znalce nepřihlíží. Znalec může posuzovat toliko skutečnosti, ke kterým má odborné znalosti (např. technický stav vozidel, vozovky apod.), nikoli porušení pravidel silničního provozu. Námitky žalobce tak v této části žaloby nejsou důvodné, neboť se domáhal toho, aby znalec hodnotil skutečnosti, ke kterým není oprávněn. Nicméně nad rámec výše uvedeného je třeba správními orgány vytknout, že přestože by neměly přihlížet k právním závěrům znalce, tak je zohledňovaly, resp. se s nimi dokonce ztotožňovaly. Je přitom toliko v pravomoci správních orgánů, aby posuzovaly naplnění znaků skutkové podstaty přestupku. Jelikož je soud vázán rozsahem žalobních bodů, a žalobce toto pochybení nenamítal, tak soud nemůže tuto skutečnost ve svých závěrech nijak zohlednit, neboť k tomuto pochybení není oprávněn přihlížet z moci úřední.
42. Žalobce má za to, že byl uznán vinným ze *zavinění* dopravní nehody, a že správní orgány nedostatečně zohlednily jednání druhého řidiče. K tomu soud upozorňuje na to, že správní orgány nerozhodly o tom, že by žalobce *zavinil* dopravní nehodu a druhý účastník nikoli. Ani jeden z účastníků nehody nebyl uznán vinným ze *zavinění* dopravní nehody [zákon o silničním provozu navíc upravuje toliko skutkovou podstatu způsobení dopravní nehody, při které je jinému ublíženo na zdraví – srov. § 125c odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu]. Správní orgány naopak u obou účastníků rozhodly pouze tak, že porušili svou (prevenční) povinnost stanovenou § 4 zákona o silničním provozu (druhý řidič byl uznán vinným ještě ze spáchání přestupku, že řídil motorové vozidlo bezprostředně po požití alkoholického nápoje). Důsledkem porušení prevenčních povinností sice byla v konečném důsledku dopravní nehoda, ovšem ani jeden z účastníků nebyl označen za viníka dopravní nehody. U druhého řidiče pak rozhodl správní orgán I. stupně o spáchání přestupku již příkazem ze dne 2. 12. 2020, proti kterému se druhý řidič nijak nebránil. Příkaz je tedy v části výroku vyslovujícím vinu druhého řidiče pravomocný. U žalobce bylo spáchání přestupku konstatováno až následně prvostupňovým rozhodnutím, neboť se žalobce proti příkazu

bránil odporem. Správní orgány tedy nerozhodly tak, že by žalobce zavinil dopravní nehodu a druhý účastník nikoli, ale že každý z účastníků svým jednáním porušil prevenční povinnost, přičemž v důsledku porušení těchto prevenčních povinností byla dopravní nehoda.

43. Žalobce opakovaně poukazoval na pochybení, kterých se dopustil druhý účastník (porušil příkaz stanovený dopravní značkou, aby do daného místa vjel až za projíždějící kolonou, dále bylo zjištěno, že řídil v okamžiku, kdy byl pod vlivem alkoholu), ovšem ani správní orgány nezpochybňovaly, že by se druhý řidič těchto pochybení nedopustil, o čemž svědčí i příkaz, kterým byl druhý řidič uznán vinným ze spáchání tam uvedených přestupků. V souvislosti s vinou žalobce je podstatné to, že účastníci silničního provozu mají obecně povinnost chovat se tak, aby neohrožovali život, zdraví nebo majetek jiných osob. A i když konkrétnímu účastníkovi silničního provozu signalizuje světelná signalizace, že může do určitého místa vjet, tak je na každém účastníkovi, aby vyhodnotil, zda tak může skutečně bezpečně učinit. Světelná signalizace nezohledňuje, že se jiný účastník silničního provozu neřídil určitým pravidlem a nachází se v místě, kde by být neměl (druhý řidič se nacházel ve zúženém místě v okamžiku, kdy tam žádné vozidlo v jeho směru být nemělo). Každý účastník silničního provozu musí reagovat na aktuální dopravní situaci a i na to, když některý z ostatních účastníků pravidla silničního provozu poruší. Pokud tedy žalobce před vjezdem do zúženého místa viděl, že se tam nachází vozidlo, bylo jeho (prevenční) povinností (za účelem ochrany zdraví a majetku svého i ostatních účastníků silničního provozu), do takového místa nevjíždět, přestože mu světelná signalizace značila, že tam vjet může. Jiná by byla situace, pokud by na světelnou signalizaci navazoval nepřehledný úsek a druhé vozidlo by žalobce nemohl vidět. Pak by v jeho jednání nebylo možné shledat porušení prevenční povinnosti. Avšak za skutkové situace, tak jak vyplývá ze správního spisu, bylo povinností žalobce, aby v okamžiku, kdy bylo zjevné, že zúženým místem nemůže bezpečně projet, protože se v něm nachází (být neoprávněně) jiné vozidlo, do takového místa vůbec nevjížděl, ačkoli mu signalizace značila, že má „volno“.
44. Není tedy pravda, že by správní orgány kladly žalobci za vinu, že *zavinil* dopravní nehodu. Správní orgány u obou účastníků dopravní nehody shledaly porušení pravidel silničního provozu, která měla mj. za následek nehodu. Ani jeden z účastníků nehody nebyl výlučným viníkem nehody, avšak každý z řidičů zanedbal svou prevenční povinnost, protože bylo v jeho možnostech nehodě zabránit. To, že jeden řidič porušil pravidla silničního provozu jako první (druhý řidič vjel do zúženého místa první), neznamená, že by se žalobce již nemohl dopustit přestupku spočívajícího v porušení prevenčních povinností, když mohl na uvedenou situaci reagovat a do zúženého místa nemusel vjíždět. Stejně jako mohl srážce vozidel zabránit druhý řidič (kdyby závčas zastavil a nesnažil se „to stihnout“), tak mohl srážce zabránit i žalobce (nevjíždět do zúženého místa, když viděl, že je v daném místě jiné vozidlo pohybující se v protisměru).

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

45. S ohledem na výše uvedené soud shledal, že žalovaný pochybil, když k prokázání viny žalobce o spáchání přestupku použil část kamerového záznamu předloženého žalobcem bez jeho souhlasu, aniž by byl žalobce poučen o právu odeprít poskytnutí kamerového záznamu. Žalovaný tak porušil podstatným způsobem ustanovení o řízení před správním orgánem a toto porušení mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. Soud proto napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil

žalovanému k dalšímu řízení (výrok I). V dalším řízení jsou správní orgány vázány právním názorem, který vyslovil soud v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

46. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Úspěšnému žalobci soud přiznal náhradu nákladů řízení v celkové výši 11 228 Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta za dva úkony právní služby po 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení a sepsí žaloby podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)], ze dvou paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, a ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč za žalobu. Zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, jeho odměnu je proto nutno navýšit o 1 428 Kč odpovídající sazbě této daně ve výši 21 %. Náhradu nákladů řízení v celkové výši 11 228 Kč je žalovaný povinen uhradit podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, užitého na základě § 64 s. ř. s., k rukám zástupce žalobce, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. listopadu 2023

Mgr. Martina Kotouček Mikolášková, v. r.
soudkyně